

Den folkelige sang i Grønland længe leve!

Tekst og tegninger af Jørn Würtz

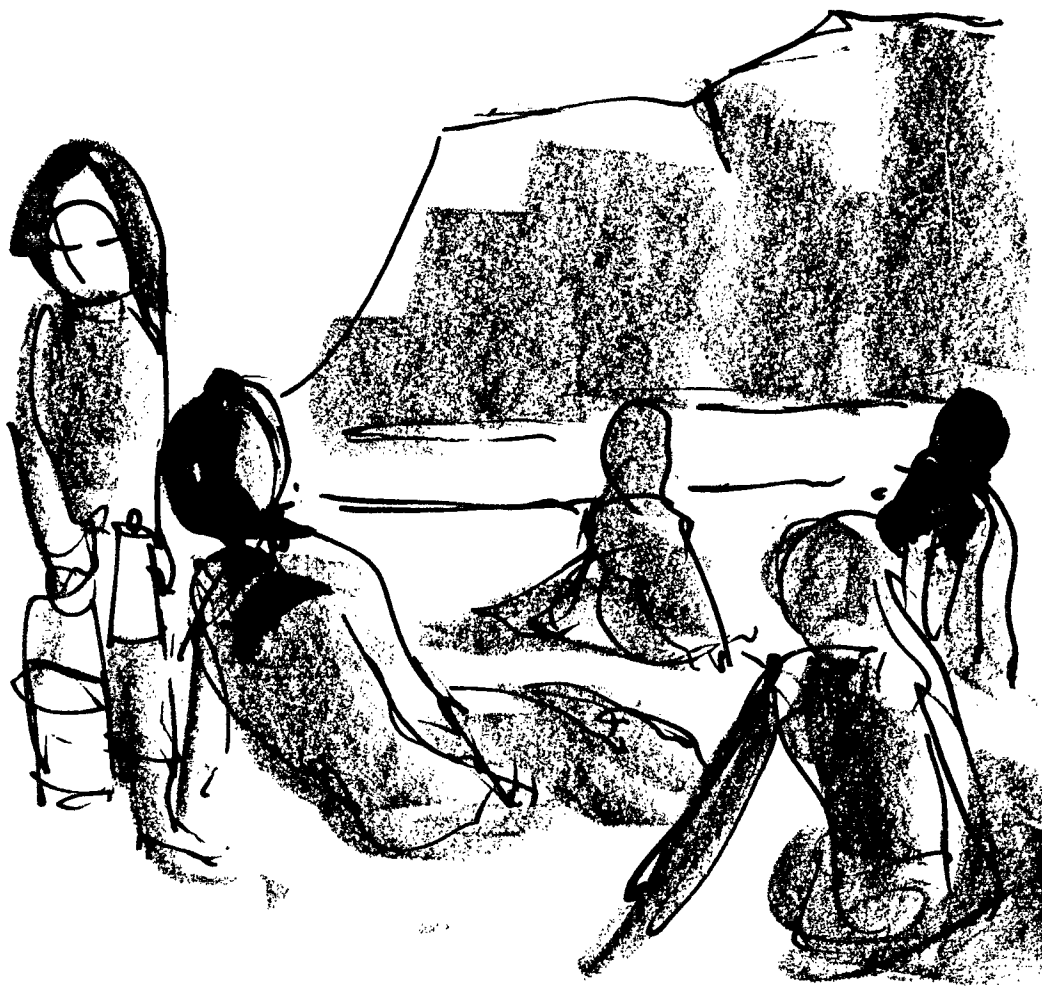
Ved vellykkede sammenkomster i forsamlingshuse og lignende steder kan man hen på de små timer, hvor selskabet helst vil vente lidt endnu med at tænke for meget på, at opbruddet ubønhørligt nærmer sig, opleve den trang til at pleje sangens glæder, som det bredt selskabelige samvær i Grønland skaber.

På dette sene tidspunkt, hvor den hyggelige, men også lidt vemodige neddæmpning af festen begynder at gøre sig gældende, og den afslappede følelse i dette begrebs bedste udlægning når et højdepunkt, ofte netop da sætter et lille kor et eller andet sted i salen i med en flerstemmig sang. Starten er kun svag, ligesom prøvende – hvordan vil mon tilbuddet, der så forsigtigt lægges frem, blive modtaget af resten af selskabet?

Koret har slet ingen grund til at nære bekymring om det spørgsmål i øjeblikkets atmosfære. Hurtigt tager sangen hele salen med sig – hvordan kan det være anderledes, når alle kun har ventet på, at fællessangen skulle begynde, så man derigennem kunne komme til at hæge lidt om en tid, som ikke behøver at have været god for enhver, men som bærer den fortrosthed, som mindet om en svunden tid i sig selv kan være.

Ved en sådan lejlighed, hvor selskabet spontant henfaldt til sangglæde, omfattede repertoiret de sange, der er trykt på disse sider. De er vel nok en blanding af rent grønlandske sange og af sange, der har hentet inspiration udefra, hvad der ikke mindst ganske tydeligt og på en pudsigt vis trænger frem i sangen „akago tomorrow“. Det er samtidig interessant, at alle sangene adskiller sig fra den traditionelle grønlandske sang ved at blive sunget i en ret hurtig rytme – er de mon podet af tidligere tiders karske hvalfangere? Det let internationale tilsnit i fremførelsen gør ikke nydelsen af disse sange, som jeg har hørt i Sukkertoppen, men som jeg desværre ikke kan illustrere i noder, mindre betagende.

Fra min side skulle der i det foran anførte først og fremmest ligge en opfordring til Grønlands radio og måske også til de lokale fjernsyn om at forevige de stemningsfyldte og sjældne sangforum, der i udsøgte øjeblikke kan opstå i folkelige forsamlinger – eller måske rigtigere udtrykt: *endnu* kan opstå disse steder. For der er vel næppe nogen grund til at tro, at denne grønlandske sangtradition vil have større muligheder end andre kulturtraditioner

aKago tomorrow.

for at gå usvækket igennem en evigtvarende konkurrence med en ny tids vilkår.

Især radioen – men lokale fjernsyns initiativer vil være lige så kærkomment – bør kende sin besøgstid, hvis også kommende generationer skal kunne opleve glæden ved at opleve, hvad den upolerede grønlandske fællessang endnu

kan frembringe af perler af folkelig musikalitet.

Forhåbentlig synger man ikke på sidste vers – men så vidt må det heller ikke komme, før de nævnte media ser en opgave i at få denne rige del af et gammelt grønlandsk kulturmønster bevaret for eftertiden.

En star K'ivitoK' i Igdlúnguit.

VISER

En stor kivitok i Igdlúnguit.

Man har set en stor kivitok i Igdlúnguit.
Den slemme søn har set ham,
samtlige Sukkertoppere,
de er bange for kivitok allesammen.

Når de går til vest, når de går til øst
skal de sidde på en lille endebriks,
og når de sætter sig ned, skal de sige:
fader, moder, giv mig mad „mo“!

Hans slemme fader, hans slemme moder,
hans slemme store søster Media,
digteren af denne vise er
Sorun, Sorun Malakias Bech.

Den slemme Jokum.

Når I kommer derved, skal I sige,
at den slemme Jokum begynder at ro
i kajak.
Ikertoks stærke østenvind med høje
dønninger,
kan han klare den,
og Søren's lille kone,
og Søren har dansk pige.

akago tomorrow.

I morgen tomorrow skal vi blive siddende
i morgen tomorrow skal vi blive siddende
i morgen tomorrow skal vi blive siddende,
meget lavtliggende.

Måske vi ser vestens horisont
måske vi ser vestens horisont
måske vi ser vestens horisont,
skal det være meget dårligt.

I må lave kaffe og te
I må lave kaffe og te
I må lave kaffe og te,
vi er meget længselsfuld efter dem.

Vores små navnebrødre og temmelig
slemme navnebrødre
og de små „hjemvendte“ som os,
og familien Karl den Store,
må I komme med dem.

K'alôrfiks pynt.

Når jeg sejler uden om K'alôrfiks pynt,
vil jeg søge efter min kone Dorthé.
Når jeg kommer til Sarfanguit,
vil jeg søge efter min slemme moder.

Min slemme moder plejede sige:
„Da du har et sødt ansigt,
og så længe jeg kan høre dit navn
skal jeg ikke være påholdende over noget.

Koner og sønner, hør efter
familien Mikkil og slemme mødre.
I må være glad for hans navn, Gustav
som kommer på forårsdagen.

Epilog:

Man skal ikke skyde på svartbager,
vær glad for det.

NIPERUJÖRUTIT

igdlúguane kivigtorssuak.

igdlúguane kivigtorssuak
ernipilûp takusimagamiuk,
asîtdlime Manîtsormiut
tamarssuarmik kivigtorsiorput.

kímukarunik – kangimukarunik
igpatínguamut ingíkumarpút,
ingeriardlutik okarumârpút:
atâtak anânak nerissagssangnik mo!

atâtapiluva, anânapiluva
alekapalârssua Mettia.
táussumíngalo taigdliortok
sorun sorun malakias bech.

Jókupalâk.

tarkavunga piguvse okarniarumârpuse
Jókupalârôk kajartuartalerpok,
Ikertuvngôk avsarnarssua kâgdluar-
palugtok

atortalerpâ,
Sôrutdlugôk nuliánguata
Sôrutdlugôk arnak kavdlunâk.

akago tomorrow.

akago tamurâ igsiásaugut
akago tamurâ igsiásaugut
akago tamurâ igsiásaugut,
samungáinarssuak.

ímaka kitârssua nuitdlaruvtigo
ímaka kitârssua nuitdlaruvtigo
ímaka kitârssua nuitdlaruvtigo,
ajússusigssarssua.

kavfilo thelo kalangniarsigit
kavfilo thelo kalangniarsigit
kavfilo thelo kalangniarsigit,
kilanârnarujugssuakaut.

agfârkákut agfapilúnguákut
angerdlarniakatínguakutdlo
kâligarssuakut tamarssuisa
ilaginiarniarsigit.

kalôrfiup nua.

kalôrfiup nua uviariaruvko
nuliara Dorthé ujarniarpara.
sarfánguanut tulaleriaruma
anânaralaga-a ujarniarpara.

anânaralangme ima okartarpok
„kînánguvit kînarigavko
atíkuluvit tusartartitdlugo
erdligissakásángilanga.

nuliákunâ erníkunâ
miggilikut anânaralákut
gûdaungmat nuánârutigisiuk
upernâp uvdluane tikilermat.
naggasiutâ :
nâjarssuit erkâtisangilait
nuánârutigisiuk.